

Norsk organisasjon
for asylsøkere

NOAS

RAFTO

Den norske
Helsingforskomité

NORSK
PEN

AMNESTY
INTERNATIONAL

Emilie Enger Mehl
Justis- og beredskapsminister
E-post: postmottak@jd.dep.no

Oslo 24. juni 2022

Kopi:

1. Anniken Huitfeldt, Utenriksminister, E-post: utenriksminister@mfa.no
2. Lars Ragnar Hansen, Avdelingsdirektør; E-post: Lars.Ragnar.Hansen@mfa.no
3. Frode Forfang, direktør, Utlendingsdirektoratet, E-post: udi@udi.no

Uheldige endringer i visumpraksis for russiske borgere bør reverseres

Justis- og beredskapsminister Emilie Enger Mehl,

Det har kommet frem opplysninger i [media](#) om at Utlendingsdirektoratet (UDI) har bedt Justis- og beredskapsdepartementet (JD) om å stramme inn praksis for utstedelse av Schengenvisum til russiske borgere. Både venner og kjæresten av personer som bor i Norge vil som hovedregel bli nektet visum. Også brødre og søstre fra Russland vil få det vanskeligere med å besøke sine søsken i Norge. Søknader om turistvisum vil som regel bli avslått. Bakgrunnen er at man har registrert en økning i antallet asylsøknader fra russiske borgere. I 2021 var det 13 asylsøkere fra Russland, mens det så langt i 2022 er kommet 126 søknader.

Vi vil med dette brevet advare sterkt mot at det strammes inn på visumpraksis for russiske borgere. Etter Russlands invasjonen i Ukraina fra 24. februar i år har det sivile samfunn i Russland blitt satt under hardt press fra russiske myndigheter. Det er dramatiske innskrenkninger i presse-, organisasjons- og ytringsfriheten og betydelig økning i antall arrestasjoner av personer som markerer motstand mot invasjonen. Mange av de arresterte risikerer lange fengselsstraffer.

En rekke advokater, journalister, forfattere, kunstnere, menneskerettighetsforkjempere og politiske opposisjonelle har sett seg nødt til å forlate Russland. I denne situasjonen er det

avgjørende at det internasjonale samfunn stiller opp for personer som ikke ser annen løsning enn å forlate Russland for en periode. I en slik situasjon bør norske myndigheter vise fleksibilitet og tillate at utsatte personer får visum. Dette må gjelde selv om det er en mulighet for at vedkommende vil søke om asyl.

Norge er i front internasjonalt for å fremme økt beskyttelse av menneskerettighetsforkjempere. Vi må derfor ta ansvar nasjonalt ved å gi mulighet for menneskerettighetsforkjempere og deres familier til å komme til Norge og oppholde seg her. Det finnes også eksempler på at myndigheter i vestlige land nå gjør det enklere for enkelte grupper av russiske borgere å komme inn, bo og arbeide i sine land. I mai i år la USAs president Joe Biden frem regler som gjør det enklere for noen grupper av russiske borgere å få innreise og opphold. Russiske fagfolk trenger ikke lenger å ha avtale med en arbeidsgiver før de reiser inn i landet. Amerikanske myndigheter ønsker med denne [politikken](#) å bidra til at Russland tappes for kompetente mennesker, for på den måten å underminere krigføringen i Ukraina. Men den har også en viktig humanitær side ved at den bidrar til at personer som er kritisk til Russlands krigføring kan komme i sikkerhet.

De organisasjoner som har undertegnet dette brevet har mange samarbeidspartnere i Russland som vil kunne bidra med informasjon som er relevant for norsk visumpraksis. Vi kan blant annet bidra ved å gi oversikt over utviklingen for utsatte grupper og personer. Utenriksdepartementet og Norges ambassade kan også spille en viktig rolle i denne sammenheng ved å følge den politiske utviklingen i Russland nøye og ha dialog med myndigheter i andre land.

Vi oppfordrer deg som øverste ansvarlig til å sørge for at Norge har en fleksibel visumpraksis som gir rom for at russiske borgere som er utsatt for økt press fra myndighetene får visum. Norge må ikke hindre at personer som muligens ville søke om asyl får komme. Russiske borgere som opplever økt press, må ikke hindres muligheten til å reise ut. Det kan koste dem dyrt.

Vennlig hilsen,

Pål Nesse, generalsekretær i NOAS og Brynjulf Risnes, advokat og styreleder i NOAS
Berit Lindeman, generalsekretær i Den norske Helsingforskomite
John Peder Egenæs, generalsekretær i Amnesty International Norge
Maria Dahle, daglig leder ved Human Rights House Foundation
Jostein Hole Kobbeltvedt, daglig leder ved Raftostiftelsen
Kjersti Løken Stavrum, styreleder i Norsk PEN
Maria Hessen Jacobsen, leder av menneskerettsutvalget ved Advokatforeningen